

บทที่ 1

บทนำ

1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

จากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอน และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามประกาศกระทรวงฯ โดยให้ทุกหลักสูตรของสถาบันนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ มาใช้ และเริ่มใช้กับหลักสูตรที่จะรับนักศึกษาใหม่เป็นครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 เป็นต้นไป ส่วนหลักสูตรที่เปิดทำการสอนอยู่แล้วต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ ภายในปีการศึกษา 2555 และให้คณะกรรมการการอุดมศึกษากำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของทุกสถาบัน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนมีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษากันได้อย่างทั่วถึง และสร้างความเชื่อมั่นว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันมีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้อย่างน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า สิ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานของคุณวุฒิดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒินั้น ซึ่งสามารถพิจารณาผลการเรียนรู้ของบัณฑิต ทางด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะในการทำงานและประกอบอาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะอื่นๆ ในการทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตในแต่ละคุณวุฒิไว้เป็นหลัก เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันได้อย่างมีคุณภาพ เพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่สังคมในด้านคุณภาพและมาตรฐานของคุณวุฒิที่บัณฑิตพึงมีหลังจากสำเร็จการศึกษาให้มีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยได้มอบหมายให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้คุณภาพของบัณฑิตที่ผลิตในสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒิเดียวกันมีมาตรฐานที่เทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและระดับสากล (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552 :

หลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ และทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้องกับด้านแฟชั่นเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย โดยมุ่งหวังให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมีความรู้ด้านทฤษฎี และมีทักษะในการปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นอย่างเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มพูนผลผลิตและคุณภาพของงานด้านแฟชั่นเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายให้ก้าวทันสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สามารถนำความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญไปประกอบอาชีพในสถานประกอบการด้านธุรกิจแฟชั่นเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายได้

จากการดำเนินงานวิจัยงบประมาณผลประโยชน์ ปี 2553 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการ “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้จัดการสินค้าเสื้อผ้าในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป” เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ความรู้ และทักษะเฉพาะของผู้จัดการสินค้าเสื้อผ้าในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป จากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปประเภทเสื้อผ้านुरुย เสื้อผ้าสตรี และเสื้อผ้าเด็ก ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 แห่ง ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวจะถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของสาขาวิชาต่อไป เนื่องจากคุณลักษณะที่ได้ทำการศึกษาไม่ครอบคลุมกลุ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ดังนั้นสาขาวิชาจึงพิจารณาเห็นว่าการเข้าร่วมโครงการวิจัย “คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” จะเป็นโอกาสที่ดีในการดำเนินงานในภาพรวมของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีผลจากการศึกษาที่ผ่านมาในปี 2553 เป็นข้อมูลสนับสนุนอีกทางหนึ่ง ซึ่งการนำผลการดำเนินงานมาใช้ประโยชน์โดยตรงกับหน่วยงานจะสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทุกคนในหน่วยงานให้เกิดความเข้าใจในทิศทางการดำเนินงานในทางเดียวกัน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.2 เพื่อประมวลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นตามทัศนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.3 เพื่อเป็นข้อมูลให้สาขาวิชามีแนวทางในการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขาวิชาสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตเชิงประชากร ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย

3.1.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น ปีการศึกษา 2553

3.1.2 ผู้บริหารคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ที่ดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2553

3.1.3 อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นที่ทำการสอนในปีการศึกษา

2553

3.1.4 สถานประกอบการที่นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา

3.1.5 ผู้ปกครองของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

3.2 ขอบเขตเชิงทฤษฎี ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่นตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้านที่กำหนดไว้ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

3.2.2 ด้านความรู้

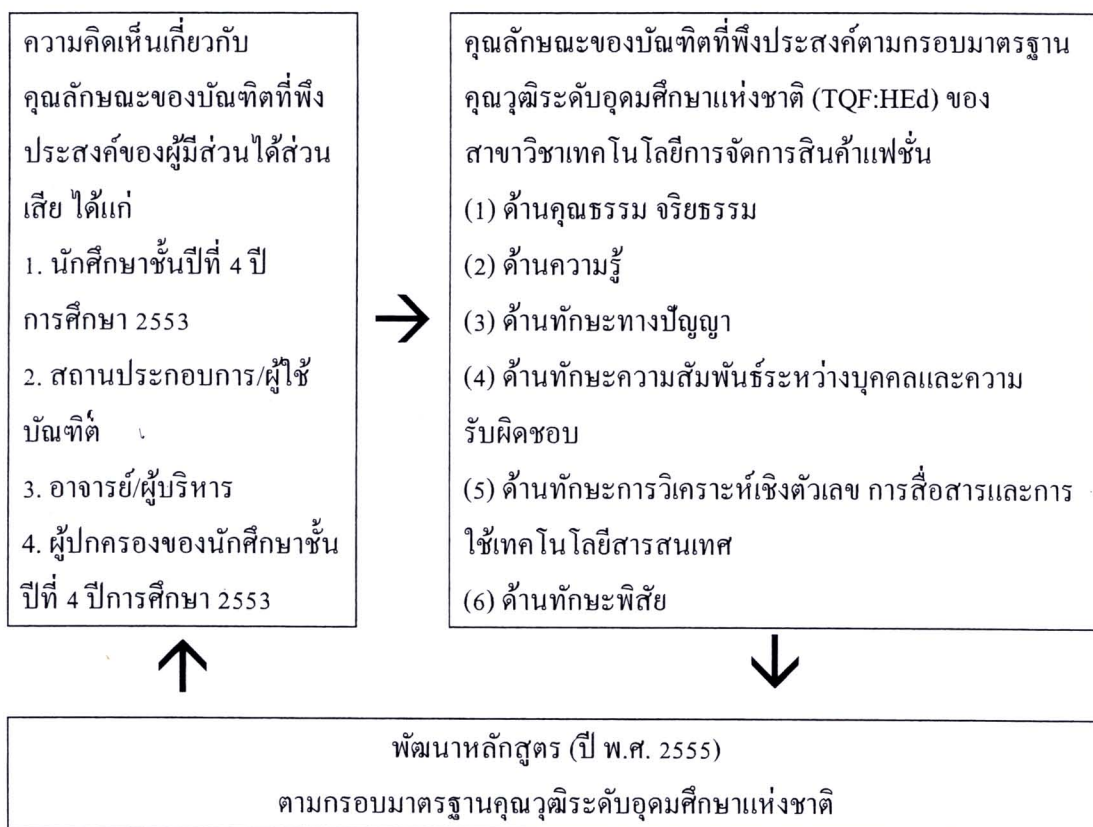
3.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

3.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ

3.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์

3.2.6 ด้านทักษะทางปฏิบัติ

4 กรอบแนวความคิด

5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินโครงการถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการปรับปรุงหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น ให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงยิ่งขึ้น

5.1.2 ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

5.2 ผู้ใช้ประโยชน์ในงานวิจัย

5.2.1 ผู้ใช้ประโยชน์ทางตรง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาของสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

5.2.2 ผู้ใช้ประโยชน์ทางอ้อม ได้แก่ หน่วยงาน สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และสถานประกอบการ